

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології

Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної

роботи

професор Хмарський В.М.

_____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теолінгвістика у руслі синергетичних процесів

Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 035 Філологія

2020–2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни "Теолінгвістика у руслі синергетичних процесів".

Розробник: Кравченко Н.О., д. філол. н., професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 11 від "03" липня 2020 р.

Завідувач кафедри

Кравченко Н.О.

(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "31" серпня 2020 р.

Голова НМК

Телецька Т.В.

(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(прізвище та ініціали)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 залікових модулів – 1/1 змістових модулів – 3/3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва) Спеціальність 035 Філологія (код і назва) Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий)	За вибором аспіранта	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		16 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	14 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
		Форма підсумкового контролю: Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомити аспірантів з основними положеннями синергетики та теолінгвістики, сформувані необхідні теоретичні знання і практичні навички для здійснення самостійного філологічного дослідження.

Завдання: викладення базових концепцій теолінгвістики; аналіз вихідних настанов та методологічних засад синергетики у розвитку теолінгвістичної теорії; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань аспірантів з германського мовознавства.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.

ЗК-2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

СК-3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

Програмні результати навчання:

ПРН-2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПРН-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати: основні тенденції розвитку теолінгвістики; методологічне підґрунтя сучасної теолінгвістики у руслі мовознавства; основні методи лінгвістичного аналізу, які застосовуються при аналізі мовних фактів та явищ

вміти: застосувати комплексний підхід до наукового філологічного дослідження; визначати оптимальні методи аналізу мови та мовлення; використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички на всіх етапах виконання науково-дослідної роботи, включаючи пошук необхідної інформації, планування експерименту, безпосереднє виконання роботи та обговорення отриманих результатів, формулювання теоретичних висновків; використовувати теоретичні знання у власних наукових дослідженнях.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Синергійний підхід до дослідження дискурсу

Тема 1. Феномен синергії. Історичний аспект

Тема 2. Філософський аспект синергії

Тема 3. Синергійно-синергетичні властивості дискурсивних утворень

Тема 4. Лінгвосинергетичний підхід до вивчення дискурсу

Змістовий модуль 2. Теолінгвістичний підхід до дослідження дискурсу

Тема 5. Теолінгвістика як новий науковий напрям мовознавства

Тема 6. Історія становлення західної та слов'янської теолінгвістики

Тема 7. Часткова та загальна теолінгвістика

Тема 8. Синхронічна та діахронічна теолінгвістика

Тема 9. Методологія теолінгвістики

Тема 10. Гносеологічні корені складників теолінгвістики

Змістовий модуль 3. Лінгвальні та екстралінгвальні характеристики релігійного дискурсу

Тема 11. Прагматичні, риторичні та інтонаційні особливості англомовних проповідницького та молитовного дискурсів

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Вечірня форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб	інд	ср		л	п/с	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Синергійний підхід до дослідження дискурсу												
Тема 1. Феномен синергії. Історичний аспект	4	1	1			2	4	1	1			2
Тема 2. Філософський аспект синергії	4	1	1			2	4	1	1			2
Тема 3. Синергійно-синергетичні властивості дискурсивних утворень	6	1	1			2	6	1	1			2
Тема 4. Лінгвосинергетичний підхід до вивчення дискурсу	8	1	1			8	8	1	1			8
Разом за змістовим модулем 1	22	4	4			14	22	4	4			14
Змістовий модуль 2. Теолінгвістичний підхід до дослідження дискурсу												
Тема 5. Теолінгвістика як новий науковий напрям мовознавства	8	1	1			2	8	1	1			2

Тема 6. Історія становлення західної та слов'янської теолінгвістики	10	1	1			4	10	1	1			4
Тема 7. Часткова та загальна теолінгвістика	10	1	1			6	10	1	1			6
Тема 8. Синхронічна та діахронічна теолінгвістика	11	1	1			8	11	1	1			8
Тема 9. Методологія теолінгвістики	11	1	1			8	11	1	1			8
Тема 10. Гносеологічні корені складників т/л	12	1	1			10	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 2	62	6	6			38	62	6	6			38
Змістовий модуль 3. Лінгвальні та екстралінгвальні характеристики релігійного дискурсу												
Тема 11. Прагматичні, риторичні та інтонаційні особливості англомовних проповідницького та молитовного дискурсів	6	6	4			8	6	6	4			8
Разом за змістовим модулем 3	6	6	4			8	6	6	4			8
Усього годин	90	16	14			60	90	16	14			60

5. Методи навчання

Лекція, дискусія, постановка й обговорення проблемних питань, виконання самостійних завдань, робота в наукових бібліотеках.

6. Методи контролю

Оцінювання усних відповідей, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, усна відповідь під час складання заліку.

7. Питання для підсумкового контролю

1. Сутність синергійного підходу до дослідження дискурсу
2. Феномен синергії. Історичний аспект
3. Сутність філософського розуміння синергії
4. Співставлення синергійного та синергетичного начал у дискурсивних утвореннях.
5. Процедура лінгвосинергетичного вивчення дискурсу
6. Теолінгвістика як новий науковий напрям мовознавства
7. Основні віхи становлення західної та слов'янської теолінгвістики
8. Співставлення завдань часткової та загальної теолінгвістики
9. Співставлення завдань синхронічної та діахронічної теолінгвістики
10. Гносеологічні корені складників теолінгвістики
11. Прагматичні, риторичні та просодичні особливості англомовних проповідницького та молитовного дискурсів

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота											Залік	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
4	4	4	4	6	6	6	6	6	6	8		
60											40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література

Основна

1. Кравченко Н.О. Синергійність англomовного релігійного дискурсу (теолінгвістичний підхід): монографія / Н.О.Кравченко. – Одеса: КП ОМД, 2017. 408с.
2. Постовалова В.И. Теолінгвістика в сoвременном релігійном дискурсе [Электронный ресурс] . 2012.
3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.

Додаткова

1. Борботько В. Г. Принципы формирования дискурса: от психолінгвістики к лінгвосинергетике / В. Г. Борботько. – М.: Книжный дом «Либроком», 2011. – 288 с.
2. Гадо́мский А. К. Релігійный язык – теолінгвістика – языкознание.//Ученые записки Таврического национального университета – Филология. Том 20 (59) № 1 – Симферополь: ТНУ, 2007. С.287 -292.
3. Гадо́мский А. К. Теолінгвістика: история вопроса// Ученые записки Таврического национального университета – Филология. Том 1.18 (57) – № 1 – Симферополь: ТНУ, 2005. С. 16 -26.

4. Дейк Т.А. ван. Язык. Познание. Коммуникация / Дейк Т.А. ван. – М.: Прогресс, 1989. 312с.
5. Домброван Т.И. Синергетическая модель развития английского языка: Монография. – Одесса: КП ОГТ, 2014. 400 с.
6. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс.– М.: Гнозис, 2004. 390 с.
7. Келер Райнхард. Синергетическая лингвистика [Электронный ресурс] / Келер Райнхард. – Режим доступа.: <http://ubt.opus.hbz-nrw.de/volltexte/2007/413/pdf/synling.pdf>.
8. Лосев А. Ф. Личность и Абсолют [Текст] / А. Ф. Лосев. – М.: Русская мысль, 1999. 719 с.
9. Мечковская Н. Б. Язык и религия: Лекции по филологии и истории религий [Текст]: Пособие для студентов гуманитарных вузов / Н. Б. Мечковская. – М.: Агентство «ФАИР», 1997. 352 с.
10. Певницкий В.Ф. Церковное красноречие и его основные законы /В.Ф. Певницкий// СПб., 1908. 293с.
11. Пелагий. Послание к Деметриаде // Эразм Роттердамский. Философские произведения. М., «Наука», 1987. С. 594-635.
<http://www.biblicalstudies.ru/Lib/Father4/Pelagius1.html>
12. Петлюченко Н.В. Харизматика : мовна особистість і дискурс: [монографія] / Наталія Володимирівна Петлюченко. – Одеса : Астропринт, 2009. 464 с.
13. Пихтовникова Л.С. Синергетический метод для исследования дискурса в прагматилистическом аспекте / Л.С. Пихтовникова // Вісник ХНУ. – № 848. – Харків, 2009. С.48-52.
14. Пономаренко Е.В. О принципах синергетического исследования речевой деятельности // Вопросы филологии. – 2007. – № 1. – С. 14-23.
15. Св.Иоанн Лествичник. Лествица /Св.Иоанн Лествичник. – Сергиев Посад, 1894.410с.
16. Топоров В.Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического./ В.Н. Топоров. – М.: Прогресс, 1995. 624 с.
17. Флоренский П., свящ. Философия культа (Опыт православной антроподицеи) [Текст] / свящ. П. Флоренский. – М.: Мысль, 2004. 685 с.
18. Хакен Г. Синергетика. М.: Мир, 1980. С. 404.
19. Хоружий С.С. Что такое synergeia? Синергия как универсальная парадигма: ведущие предметные сферы, дискурсивные связи, эвристические ресурсы // Вопросы философии, 2011. – № 12. С. 19–37.
20. Хрестоматия теолингвистики // Chrestomatia teolingwistyki / ред. Гадомский А.К., Лапич Ч. – Симферополь: Универсум, 2008.352 с.
21. Collins E.F. Reflections on Ritual and on Theorizing about Ritual // Journal of Ritual Studies. – 1998. – V. 12 (1). – P. 1–7.
22. Crystal D. Whatever happened to theolinguistics? In: Chilton P., Kopytowska M., eds Religious language, metaphor and the mind / D.Crystal. 2013.
23. Marshall D. Behavior, Belonging, and Belief: A Theory of Ritual Practice // Sociological Theory. – 2002. – № 20-3. – P. 360-380.

24. van Noppen J.-P. From Theolinguistics to Critical Theolinguistics: the Case for Communicative Probity. 2004. URL:/ <http://www.jovanoppen.tk>.